

Datum 2026-08-25
Diarienummer 2026-13559

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Naturvårdsverkets skrivelser Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall, KN2026/00593

Miljöförvaltningens synpunkter

Anteckningsskyldighet och transportdokument ersätts med transportanteckning för den som transporterar eller lämnar ett farligt avfall

Miljöförvaltningen ser positivt på förslaget att ersätta dagens transportsdokument och anteckningsskyldighet med transportanteckning. Förslaget innebär en harmonisering av nuvarande krav kopplat till anteckningsskyldigheten och ändringen bör bidra till ett tydligare och mer lättillämpat regelverk för verksamhetsutövare. För tillsynsmyndigheten kan det bidra till mer effektiv tillsyn och det kan bli enklare att följa och härleda farligt avfall, vilket kan vara aktuellt vid tillsyn.

Ansvar för framtagande av transportanteckning

Miljöförvaltningen anser inte att det utgör ett omfattande eller nytt problem att ansvaret, för att upprätta transportanteckningen, kan komma att delas mellan flera verksamhetsutövare. En sådan ansvarsfördelning förekommer delvis redan med nuvarande regelverk och det fungerar i praktiken förhållandevis bra att kontrollera vid tillsyn.

Uppgifter om vem som producerat avfallet

Miljöförvaltningen ser mycket positivt på att transportanteckningen ska innehålla uppgifter om avfallsproducent när avfallet transporteras från den plats det uppkommit. En sådan uppgift stärker spårbarheten och gör det lättare att lokalisera källan. Det skulle kunna bidra till att nya tillsynsbehov identifieras, exempelvis verksamheter eller aktiviteter som genererar farligt avfall som kan behöva kontrolleras närmare. Fördelarna med kravet överträffar det eventuella försvårandet av upprättande av en komplett transportanteckning.

Förlängd tid för rapportering av transportanteckning och mottagningsanteckning

Miljöförvaltningen har ingen särskild synpunkt på att tidsfristen för att rapportera transport- och mottagningsanteckningar till Naturvårdsverket förlängs från två till fem

arbetsdagar. Rapportering sker idag dock relativt ofta för sent, vilket skulle kunna tyda på att verksamhetsutövare har svårt att hinna rapportera inom nuvarande tidsram.

Transportanteckning och mottagningsanteckning ska åtföljas av identifikationsnummer

Miljöförvaltningen ser positivt på att mottagningsanteckningen ska innehålla samma identifikationsnummer som transportanteckningen. Det skulle kunna leda till en ökad spårbarhet och göra det lättare för tillsynsmyndigheten att följa var farligt avfall kommer ifrån, vem som transporterar och vem som är mottagare. Miljöförvaltningen ser även positivt på att identifikationsnummer möjliggör en systematisk omklassning av avfall. Det är ett välkänt problem att avfall omklassas vid mottagning. Omklassningen kan ha legitima skäl, men den kan också indikera brister eller otillåten hantering.

Förslag om att anteckna uppgift om vem som har förmedlat, köpt eller sålt avfallet

Naturvårdsverket föreslår att en transportanteckning även ska innehålla uppgifter om vem som har förmedlat, köpt eller sålt avfallet, om mäklaren eller handlaren inte samtidigt är lämnare, transportör eller mottagare för det avfall som avses.

Miljöförvaltningen anser att uppgifter om vem som har förmedlat, köpt eller sålt avfallet skulle ge tillsynsmyndigheten bättre förutsättningar att följa avfallets väg och bedöma ansvarsfördelningen mellan aktörerna. Den administrativa ökningen är begränsad i förhållande till nyttan, eftersom uppgiften ofta redan finns i verksamheters interna dokumentation. Förslaget om att inkludera uppgifter om mäklare och handlare bör genomföras, då det stärker spårbarheten och förbättrar tillsynens träffsäkerhet.

Undantag från antecknings- och rapporteringsskyldigheten

Miljöförvaltningen bedömer att det är ändamålsenligt att mobil installations-, underhålls- eller reparationsverksamhet, samt annan liknande serviceverksamhet, undantas från kravet på anteckningsskyldighet för transport av farligt avfall från uppkomstplatsen till den plats där verksamheten normalt lagrar sitt avfall. Dessa verksamheter är i regel små till omfattningen och saknar ofta de resurser som krävs för att hantera den administration som anteckningsskyldigheten innebär. Undantaget minskar resursbehovet samtidigt som den centrala spårbarheten kvarstår i det led där den är mest betydelsefull, det vill säga när avfallet lämnas till en mottagningsanläggning. Miljöförvaltningen anser vidare att det är motiverat att undantaget mängdbegränsas, så att större transporter inte omfattas av undantaget.

Miljöförvaltningen bedömer att insamling av konsumentelavfall och bärbara batterier från hushåll är viktig och bör underlättas. En skyldighet för butiker att ta fram mottagaranteckning vid varje lämning från hushåll skulle innebära en oproportionerlig administrativ börda och ge begränsad tillsynsnytta, eftersom den centrala spårbarheten uppstår först när avfallet lämnas vidare till nästa aktör. Förvaltningen ser därför positivt på att sådana lämningar undantas från anteckningsskyldigheten.

Definition av transport införs i avfallsförordningen

En definition av transport i avfallsförordningen kan skapa en tydligare och mer enhetlig tillämpning. I dag finns variationer i hur verksamheter och tillsynsmyndigheter tolkar gränsen mellan intern förflyttning och transport, vilket kan leda till osäkerhet vid tillsyn. Miljöförvaltningen anser att en definition av begreppet minskar risken för felaktiga bedömningar.

Spårbarhet för icke-farligt POPs-avfall

Förvaltningen delar Naturvårdsverkets bedömning att spårbarhet för POPs-avfall (avfall med långlivade organiska föroreningar) bör införas i spårbarhetssystemet.

Kretslopp och vattens synpunkter

Kretslopp och vatten är i huvudsak positiva till Naturvårdsverkets förslag. Kretslopp och vatten har identifierat några delar där förtydliganden eller justeringar krävs. Det berör begreppen *arbetsdagar*, *galleria* och *avfall under kommunalt ansvar* jämfört med *hushållens farliga avfall*. Därutöver ser de svårigheter med tidsgränsen för mottagaranteckning, men framför allt önskas ytterligare förenklingar och bättre samordning med regleringen för farligt gods.

Kretslopp och vatten instämmer i behovet av att spårbarhetssystemet förenklas. Idag finns det fler otydligheter och gällande krav innebär en omfattande administration. De ser positivt på de förenklingar som föreslås. Det uppfattas som rimligt att kraven på spårbarhet för avfall som innehåller POP:s uppfylls genom att använda befintligt avfallsregister i enlighet med förslagen.

Kretslopp och vatten ser inte att förslaget kommer påverka hur avfallshanteringen sker eller ge ökad rapportering. För de som redan idag följer lagstiftningen kommer förslagen underlätta, men förslagen på egen hand kommer inte få fler att rapportera. Det är låg kännedom om kraven och förslagen ökar varken viljan att uppfylla dem eller kunskapen om dem.

Anteckningsskyldighet och transportdokument ersätts med Transportanteckning

Kretslopp och vatten anser att sammanslagningen är bra och att det längre tidsfönstret kommer underlätta för att uppfylla spårbarhetskraven för avfall som samlas in på deras mobila återvinningscentral och de permanenta återvinningscentralerna. Det är däremot oklart hur arbetsdag ska räknas. ”Vardag” hade varit en bättre reglering.

Det är bra med ett identifikationsnummer för förbättrad spårbarhet, men numret bör göras tillgängligt i avfallsregistret för alla berörda parter (avlämnare, transportör och mottagare) direkt vid registrering.

Den som tar emot farligt avfall ska ta fram en mottagaranteckning

Det föreslås nya tidsgränser för anteckning och rapportering, vilket är positivt, men det finns en risk att transportanteckningen inte hinner till mottagaren inom tidsgränsen för mottagaranteckningen. De förlängda tiderna behöver anpassas bättre till varandra. Det är också oklart vad som gäller för id-nummer i de fall transportanteckning inte krävs.

Förenklad anteckningsskyldighet för gemensamma avfallsutrymmen

I förslaget föreslås förenklingar i rapporteringen avseende insamling från gemensamt avfallsutrymme, vilket förvaltningen är positiv till. Att endast anteckna fastighetsägaren och inte varje avlämnare är ett bra förslag som är bättre anpassat till gällande praxis för avfallshantering. Kommunen har inte anteckningsskyldighet för det farliga avfall som samlas in från flerbostadshusens miljörum varför förslaget inte påverkar kommunens verksamhet som den ser ut idag.

Kretslopp och vatten ser otydligheter med definitionerna. Det är till exempel oklart vad som menas med *galleria* – om det avser en byggnad inom ett område planlagt för

detaljhandel eller om även sådana verksamheter som innefattas i ett område planlagt som centrum, vårdcentral eller hotell med mera kan ingå. Definitionen begränsar inte heller andra verksamheter från att använda utrymmet eftersom den utgår från var utrymmet är placerat, inte vilka som nyttjar utrymmet.

Vanligen hämtar Kretslopp och vatten inte farligt kommunalt avfall under kommunalt ansvar direkt från små verksamheter (de vars farliga avfall ingår i det kommunala ansvaret) då de hänvisas till återvinningscentralerna. Men lagstiftningen innehåller krav på kommunen att hämta om innehavaren så begär. I det fall någon fastighetsägare skulle begära hämtning från ett gemensamt avfallsutrymme som ligger i anslutning till en galleria kommer det vara svårt att bedöma om det kommer från mindre verksamheter och därmed faller under kommunalt ansvar eller ej.

En definition av begreppet transport införs

Kretslopp och vatten anser att det är bra att definitionen inspirerats av farligt gods-regleringen.

Undantag avseende farligt avfall som har producerats av hushåll

Kretslopp och vatten är positiv till justeringarna, men föreslår att begreppet ”farligt avfall under kommunalt ansvar” används istället för ”farligt avfall från hushåll”, för att synka bättre med övrig avfallslagstiftning. Undantaget bör heller inte begränsas till insamlingsplats som ej är behandlingsanläggning. Detta eftersom förberedelse till återanvändning är en avfallsbehandling och kan tänkas förekomma på många återvinningscentraler dit avfallet transporteras. Även för återvinningscentraler som ligger på deponier, eller för avlämning av avfall med asbest kan förslaget innebära en onödigt skarp reglering.

Utvecklingsområden samt problembeskrivningar

Naturvårdsverket har lyft att det finns ytterligare möjligheter att förenkla hanteringen genom strategiska utvecklingsinsatser bland annat i fråga om

- åtkomst till egna uppgifter,
- minskad dubbelrapportering och ökad informationsdelning mellan system,
- digital hantering av anteckningar direkt i myndighetens system,
- elektroniskt överlämnande av kopior och identifikationsnummer.

Kretslopp och vatten framhåller att det är av stor vikt att samtliga utvecklingsinsatser genomförs snarast, men i dialog med de aktörer som levererar it-stöd för rapporteringen.

Naturvårdsverket lyfter problem med att samordna spårbarhetsregleringen med bestämmelser om farligt gods utifrån nuvarande reglering och ansvarsfördelning. Kretslopp och vatten ser gärna att regeringen tar sig an frågan så att en sådan samordning möjliggörs. Även avseende undantag för mindre mängder avfall ser vi att regeringen kan påverka EU-regleringen.

Förslag att införa spårbarhet för POPs avfall

EU-förordningen kräver spårbarhet och förvaltningen ser att spårbarhetssystemet är det rimligaste sättet att genomföra de krav som ställs. Däremot hade en ordning där de POP:s man vill reglera istället klassades som farligt avfall och omfattades av samma spårbarhet som övrigt farligt avfall.

Kretslopp och vatten ser gärna att regeringen verkar för en sådan ändrad klassning i EU.

Ärendet har handlagts av:

Felicia Möller
Miljöinspektör

E-post: felicia.moller@miljo.goteborg.se
Telefon: 031-368 39 82

Kajsa Sandberg
Miljöinspektör

E-post: kajsa.sandberg@miljo.goteborg.se
Telefon: 031- 368 37 95

Viktor Grahm
Miljöinspektör

E-post: viktor.grahn@miljo.goteborg.se
Telefon: 031- 368 37 15